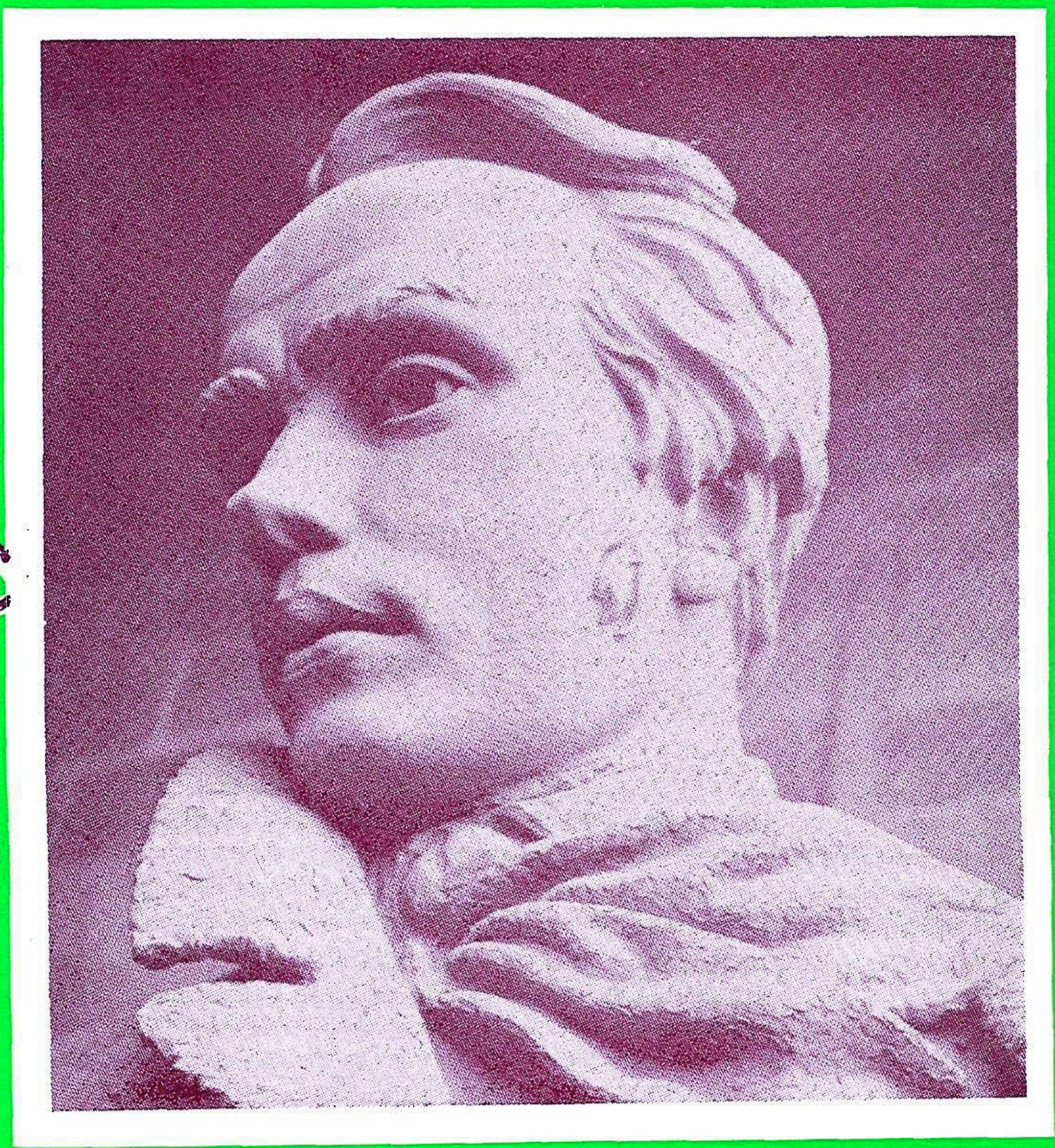
ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

ШКІЛЬНА РАДА УККА Й ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ КАНАДИ ПОРУЧАЮТЬ „ВЕСЕЛКУ" ДЛЯ ШКІЛЬНОГО ВЖИТКУ В ШКОЛАХ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Нова читачка й передплатниця „Веселки" Стефа Гусак з Торонта (Канада) пише: „Дорога „Веселко!" Я маю тринадцять з половиною років і ходжу до шостої кляси школи св. о. Миколая. На другий рік хочу записатися до школи українознавства. Прошу Бога, щоб допоміг мені це зробити й закінчити навчання з успіхом. „Веселку" позичив мені проф. Козловський, який живе в нашому домі. Він допоміг мені її читати й пояснив дещо. Мені найбільше подобаються історичні оповідання, вірші й загадки. Тепер посилаю передплату, бо хочу мати свій власний дитячий журнал. Також хочу придбати комплекти попередніх річників „Веселки". Здоровлю щиро!

Відповідь Редакції: Дорога Стефо! Вітаємо Тебе щиро в дружньому колі передплатників і читачів „Веселки". Бог допоможе Тобі успішно скінчити навчання і в цілоденній школі й на курсах українознавства. Бажаємо Тобі успіху! Твого листа передаємо адміністрації, щоб вислала Тобі попередні річники „Веселки". Вітай!

ЩО ЦЕ?

а) Що це за курочка, що попід землю яйця зносить?

б) Під землею птиця кубло (гніздо) звила і яєць нанесла.

в) Що більше з неї береш, то більшою вона стає.

г) Що підніме й найменша дитина, а через хату не перекине й найдужча людина?

ХТО ВОНИ?

П'ять братів — п'ять робітників.
Хоч маленькі — вміють працювати,
Майструвати і писати.

ХТО ЦЕЙ МАНДРІВНИК?

Мандрує по стежинці,
З хатинкою на спинці.
Ріжки виставляє,
А злякається — ховає.

ЩО ЗА ДИВО?

Як подивишся на нього —
Бачиш в нім себе самого?

ЯКА ЦЕ КВІТКА?

Крізь сніжок пробився,
Білим квітом вкрився.
Весну зустрічає,
Сонечко вітає.

ВІДПОВІДЖТЕ!

Що у світі найбагатше, Що у світі найситніше?

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ ц. р.: ЩО ЦЕ? а) Їжак; б) Слимак (равлик) і черепаха; в) картопля; г) капуста. ЩО ЗА ДИВО? Світлофор на перехресті вулиць. ДИВНА ХАТКА: Рукавиця. ХТО ЦЕ? Вивірка (білка). СКЛАДОВА ЗАГАДКА: 1) Школа; 2) Азія; 3) Ноти; 4) Ужгород; 5) Йосип; 6) Тасьмин;) Ельбрус; 8) Рось; 9) Ірпень; 10) Дрогобич; 11) Ненька; 12) Умань; 13) Маківка; 14) Одеса; 15) Воркло; 16) Україна.

Початкові букви дають: ШАНУЙТЕ РІДНУ МОВУ! ЗАГАДКА-НЕДОМОВКА із стор. 13-ої: Ракета.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цеї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Адреса: "SVOBODA" — 'Veselka," P. O. Box 346, Jersey City 3, N.J., U.S.A.

Редакція застерігає собі право виправляти прислані авторами матеріяли. Передруки нових творів і ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакції й Видавництва та за поданням джерела.

Обкладинка роботи Юрія Козака. Розділові заставки М. Бутовича, Е. Козака, П. Холодного.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
published monthly by the Ukrainian National Association
81-83 Grand Street — Jersey City, N. J., 07303
Subscription $4.00 per year.
Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Леонід Молодожанин — Голова Т. Шевченка, фрагмент з пам'ятника Поетові, що має стояти в Вашингтоні.

Мирослав ПЕТРІВ

БЕРЕЗЕНЬ

Лине над полями березневий вітер,
Тріснули на річці крижані мости,
В лісі вже завзято хочуть перші квіти
Білий сніг пробити, з радістю рости.

Тепле сонце гріє, сніг холодний тане,
І вода підсніжна ожила й дзюрчить,
Розкувались, щезли зимові кайдани,
Вже вода свобідна весело біжить.

Під блакитним небом жайворон ширяє,
Спів дзвінкоголосий заливає світ,
Другий спів могутній в небеса злітає —
То співають діти в школі „Заповіт".

Земле наша рідна! Поки над тобою
Сяє незагасно сонця злотий цвіт,
Завжди з жайворонком ранньою весною
Задзвенить Шевченків гордий Заповіт!

Роман ЗАВАДОВИЧ

ХЛОПЧИК ІЗ МОРИНЕЦЬ

У селі Моринцях, в серці України,
Між ланів розлогих, запашних долин,
У сім'ї кріпацькій уродивсь хлопчина,
Рідної країни найславніший син.

Виростав Тарасик вбогим сиротою,
Без матусі, тата, у людей чужих,
Та повніло серце правдою святою,
Гнівом до лукавства ворогів лихих.

Хлопчика Тараса Бог послав із неба,
Щоб пізнав він людське горе і жалі
І навчив свій нарід, як боротись треба,
Як здобути волю-щастя на землі.

І пішов хлопчина в світ добра шукати,
Добиватись долі трудом, не плачем,
Бо у грудях серце зроду мав завзяте
І рубав неправду словом, мов мечем.

Так малий Тарасик виріс на Тараса,
З сироти-хлоп'яти став поет-борець —
Він тепер народу рідного окраса,
Завтрішньої волі лицар і співець.

І. Косигин — „Я пас ягнята . . ."

В. СКОМОРОВСЬКИЙ

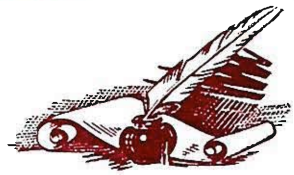
„ЗАПОВІТ"

Як тільки зграйка промінців
З-за лугу випурхне швиденько,
Тоді з усіх-усіх кінців
Приходять люди до Шевченка.

Вони несуть йому привіт
На береги Дніпра старого.
Вони співають „Заповіт",
Півколом ставши біля нього.

Злітає пісня аж до хмар
І вільно плине над землею.
А поруч бронзовий Кобзар
Стоїть, заслухавшися нею.

Пояснення-словничок: Зграйка — громадка (звичайно пташок), гурток (flock, bunch, cluster); **випурхнути** — вилетіти, знятися (to flutter, to fly away).

Володимир БАРАГУРА *Ілюстрації П. АНДРУСЕВА*

ЛОВИ НА ТИГРА

Мисливська пригода Тараса Шевченка

Уже кілька днів над киргизькими степами не втихав рвучкий, вологий, осінній вітер. Він гнав на схід важкі хмари, бушував у прибережних очеретах, здіймав високі хвилі на Аральському морі. Він немилосердно шарпав і рвав стіни Шевченкового шатра, в якому поет жив під час наукової експедиції в Аральському краю. Але Тарас не помічав того. Одягнений в солдатську шинелю, сидів за столиком і при свічці писав. Швидко бігав олівець по клаптику паперу. Тарас складав вірші крадькома, бо московський цар заборонив йому писати й малювати. Поет був такий зайнятий віршуванням, що не помітив, як у шатро увійшов керівник експедиції капітан-ляйтенант Бутаков, з яким заприятелював він на засланні.

— Пишете щось, Тарасе Григоровичу? — спитав капітан тихим голосом, щоб не налякати поета.

— Та так . . . — зніяковів Шевченко. — Дрібниця, Олексію Івановичу. Думки рояться в голові, нижуться в рядки та просяться на папір. Ніяк не можу вдержатись . . .

Описана тут подія відбулася восени 1849 р. на острові Кос-Аралі на Аральському морі. Шевченко прожив там два роки, як член наукової експедиції, що провадила географічні й природничі дослідження Аральського моря й околиці. Керівником цієї експедиції був учений географ-дослідник капітан-ляйтенант Чорноморської фльоти О. Бутаков. Він подбав, щоб участь в експедиції взяв і Т. Шевченко, як мистець-маляр. Завданням Шевченка було зрисовувати красвиди, рослини, тварини, мінерали. Бутаков полюбив Шевченка і не боронив йому писати вірші. Крім Бутакова, приятелями Шевченка стали ще офіцер О. І. Мікшаєв, що був завзятим мандрівником, та поляк-природознавець Вернер. Свої рисунки з експедиції Шевченко оправив в альбом. Після закінчення експедиції поет мусів вернутися до Оренбурзької кріпости. Час, проведений в експедиції, бодай трохи полегшив гірку долю засланця.

— Дозволите поглянути? — попросив капітан. — Дуже люблю ваші поезії.

— Будь ласка! — відповів Шевченко і подав йому записаний клаптик паперу.

І небо невмите, і заспані хвилі,
І понад берегом геть-геть,
Неначе п'яний очерет
Без вітру гнеться . . . Боже милий!
Чи довго буде ще мені
В оцій незамкнутій тюрмі,
Понад оцим нікчемним морем,
Нудити світом? Не говорить,
Мовчить і гнеться, мов жива,
В степу пожовклая трава;
Не хоче правдоньки сказать,
А більше ні в кого спитать . . .

— швидко прочитав Бутаков щойно складений поетом вірш.

— Дрібниця, кажете? Аж моторошно стало від такої „дрібниці". Але будьте обережні, щоб хто не підглянув і не доніс начальству. Покарають вас тяжко, та й нам дістанеться на горіхи.

— Спасибі за добре слово й осторогу, — промовив Тарас, ховаючи написане за халяву солдатського чобота.

— Знаєте що, Тарасе Григоровичу?! — вже весело вигукнув капітан. — Не сумувати вам і не нудитись самотою в шатрі! Ходімо краще полювати! Розважитесь трішки! Поблукаємо по плавнях та чагарях, веселіше стане.

— Дякую, Олексію Івановичу, але не люблю я стріляти. Не можу вбивати невинної, безборонної звірини. Ніколи в житті не вбив живого створіння. Та ні! Раз все таки, ще студентом Академії Мистецтв, ходив полювати — засміявся Шев-

ченко. — Нам треба було намалювати ангелині крила. От і спіймали ми гусака з табунця поліцмайстра Академії Соколова. Накрили пальтом, затиснули дзьоба, щоб не кричав, і занесли до малярської робітні. Потім хлопці з'їли його на вечерю.

— Знаю ваше добре серце, Тарасе Григоровичу, але цим разом буде не абияке полювання. Чули, якого лиха накоїв киргизам тигр?

— Ні, не чув! — зацікавлено відповів Шевченко.

— Унадився в киргизьке стійбище тигр, — почав Бутаков, — став душити то верблюда, то осла, то вівцю. А ось учора й на хлопця напав. На крик дитини киргизи вискочили з кибиток і кинулися на хижака із списами, шаблями, сокирами та луками. Хлопця врятували, але кількох „батирів" тигр важко покалічив, а одного загриз. Тепер поранені лежать у нашому шпиталі. Хлопець пошарпаний страшенно і з переляку ледь живий. Хто-зна, чи видержить. А тигр подавсь у плавні.

— Це інше діло! — скрикнув Тарас. — Це вже полювання не на безборонну тварину для розваги, а на дикого, хижого звіра, що людям діє кривду й малих дітей шматує. Ходімо таки зараз, шкода гаяти час!

І схвильований Шевченко вхопив солдатську рушницю, надів шапку й майже силою випхав Бутакова з шатра. Швидкою ходою подалися обидва в плавні. У густих верболозах ждав уже на них відділ солдатів, яких раніше вислав туди Бутаков. Спільно рушили шукати хижака. Кілька годин брели плавнями, але на тигра не натрапили. Короткий осінній день скінчився, сутінки почали сідати на плавні, пора було вертатися додому.

Нараз загримів один постріл, другий, аж луна покотилася очеретами.

— Тигр! — скрикнув Шевченко і побіг разом з Бутаковим в сторону пострілів.

Солдати, важко сопучи, тягли щось тяженне з плавнів.

— А що це ви вполювали, хлопці, тигра? — гукнув Бутаков.

— Та куди! — засміявся молодий солдат. — Це дикий кабан!

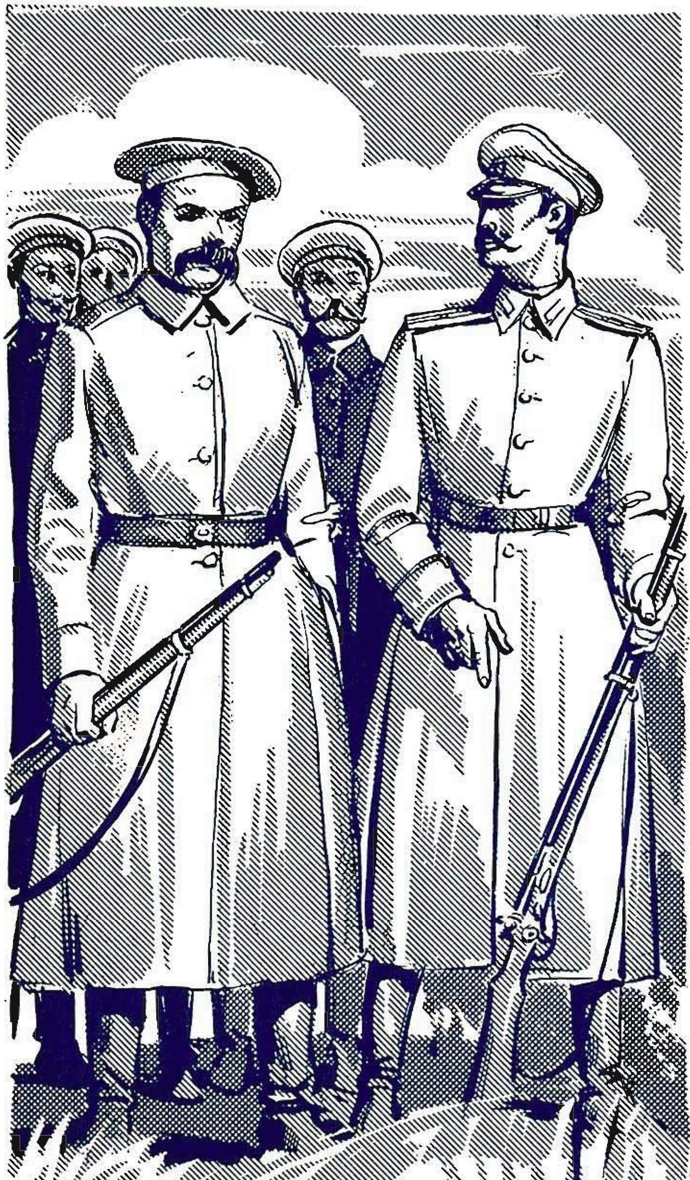
— Обійшли ми всі плавні, перешукали всі чагарі, — гомоніли солдати, — та тільки ось на кабана натрапили. А оцей парубок з переляку — бах! бах! та й застрелив вепра.

— Ну, добре й це! — потішив солдатів Бутаков. — Але кабан великий, тяжко тягти його по мокляках та ще в присмерку. Краще залишімо його тут, а завтра вранці приїдемо підводою й заберемо в казарму.

Так і зробили. Солдати подалися в казарму, а Бутаков запросив Шевченка до свого шатра. Відпочили, напилися гарячого чаю, погомоніли. Пізно вночі попрощався Тарас з господарем, але не пішов до свого шатра, — подався до лазарету довідатися, як почувають себе поранені киргизи. Лікаря вже не було. Санітар сказав, що киргизи почувають себе непогано, тільки хлопчина часом непритомніє, марить у гарячці, невідомо, що з ним буде...

Вранці солдати під проводом Шевченка й Бутакова рушили за підводою в плавні. Коли прибули на місце, тільки ахнули! Половина велетенського кабана була з'їджена!

— Ось чия це робота, — скрикнув спересердя Бутаков, — тигрова! Тепер ні кабана, ні тигра!

— Нічого! — заспокоїв його Шевченко. — Тигр буде наш. Він зголодніє й прийде докінчити кабана. А ми поставимо в очеретах заряджені рушниці, націлимо їх на решту вепра, до курків прив'яжемо мотузки й проведемо їх до кабана. Як тигр почне ласувати, напевно зачепить мотузки, рушниці випалять, і кулі поцілять хижака.

— Чудово! — вигукнули в один голос солдати. — Хитро придумано!

Бутакову також сподобався Шевченків плян.

— Ну, хлопці, гукнув він, — готуйте пастку!

Незабаром шість рушничних цівок були націлені на кабана. Шевченко сам перевірив, чи все гаразд зроблено. Зготувавши пастку, всі подалися назад у табір.

У таборі кожен взявся за своє діло, але робота не йшла. Всі прислухалися, чи не бахнуть рушниці. Тарас узяв олівець, але ні писати, ні рисувати не міг. Гуторив з Бутаковим про тигра.

Аж пізно після обіду пролунали постріли. Люди кинулися до плавнів. Але й тим разом тигра там не було... Тільки на траві червоніли густі краплі свіжої крови.

— Таки дісталося хижакові! — сказав Шевченко. — Видно, ранений звір побіг не в плавні, а в степ, бо туди ведуть сліди крови.

Гурт рушив за Тарасом. Недовго довелося йти. Серед степової тирси лежало простягнене смугасте тіло тигра. Його велика голова спочивала на лапах.

Усі зраділи, тільки Тарас задумано промовив:

— От, жив би собі в плавнях та чагарях, не чіпав би людей, то й не наложив би головою.

Поетові стало жаль тигра. Ще недавно могутній і страшний, лежав тепер нешкідливий і не-

порушний. Тарас витяг олівця і став зрисовувати мертвого тигра. Забув, що йому недозволено мати олівець і папір, забув, що десятки очей бачать, як він ламає заборону самого царя. Але всі були такі зворушені загином тигра, що навіть обережний Бутаков не остеріг приятеля.

Вертаючись надвечір додому, Шевченко знову забіг у лазарет.

— Як там киргизеня? — спитав лікаря.

— Все гаразд, буде жити! Твердий хлопчина! — відповів лікар.

— Слава Тобі, Господи! — зідхнув з полегшею Шевченко і тихою ходою подався у своє шатро. Перший раз за довгі роки заслання було йому легко і радісно на душі . . .

Пояснення-словничок: **Вологий** — вогкий (damp); **очерет** — високі водні рослини, що ростуть при берегах рік і озер (reed, came); **солдат** — московський вояк, боєць (soldier); **шинеля** — військовий плащ (army coat); **роїтися** — літати роєм, нагромаджуватися (to swarm, teem); **низати** — насилювати на нитку, укладати рядками (to string); **моторошний** — страшний, потрясаючий (shocking), враження, наче „мурашки лазять поза шкірою" (shudder, the flesh creeps); **дістати на горіхи** — дістати догану (to be rebuked, reprimended, scolded, chided); **плавні** — мокляки; підмокле водою й заросле очеретами, травами, верболозами місце поблизу ріки, озера, моря (swamp, marsh); **чагар, чагарник** — густі кущі, зарості (bushes, brushes); **кибитка** — киргизький віз із будою (covered wagon); **хижак** — дикий, хижий звір або птах (ferocious, beast of prey); **джулбарс** — по-киргизьки тигр; **шматувати** — рвати на куски, розривати (to tear to pieces); **гаяти час** — марнувати час, баритися (to waste time); **мисливець** — ловець, стрілець (hunter); **сутінки** — присмерк, коли після заходу сонця починає темніти (twilight); **луна** — відгомін, відголос, ехо (echo, reverboration); **сопіти** — важко дихати (breathe heavily, gasp, pant); **кабан, вепр** — дика свиня (wild boar); **гомоніти, гуторити** — говорити, розмовляти (to chat); **підвода** — віз (cart); **лазарет** — військовий шпиталь (field hospital); **ласувати** — з смаком заїдати (raven, to devour greedily, voraciously, gluttonously); **курок** — язичок від пістоля або рушниці (trigger); **цівка** — дуло рушниці, пістоля або гармати (barrel of gun); **випалити** — вистрелити (to fire, discharge); **тирса** — степова трава, ковила (grass in the steppes); **„батир"** — по-киргизьки — мисливий (hunter); **брести** — іти помалу (to wade); **сперересердя** — зі злости (angry); **казарма** — будівля в якій живуть вояки (barracks, armory).

Роман ЗАВАДОВИЧ

ТАРАС — ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Стоять собі дерева у садочку, цвітуть квітки і стелиться трава, а там, під грушею, у холодочку Тарас Шевченко спочива. За тином видно Галочку й Оксанку, прийшов Петрусь і сів на перелаз:

— Добридень, дядьку! Ми оце від ранку на казку ждем і виглядаєм вас!

Всміхнувсь Тарас, поглянув на громадку, до себе кличе хлопчиків, дівчат — він їм себе дозволив звати дядьком і з ними грається, мов рідний брат.

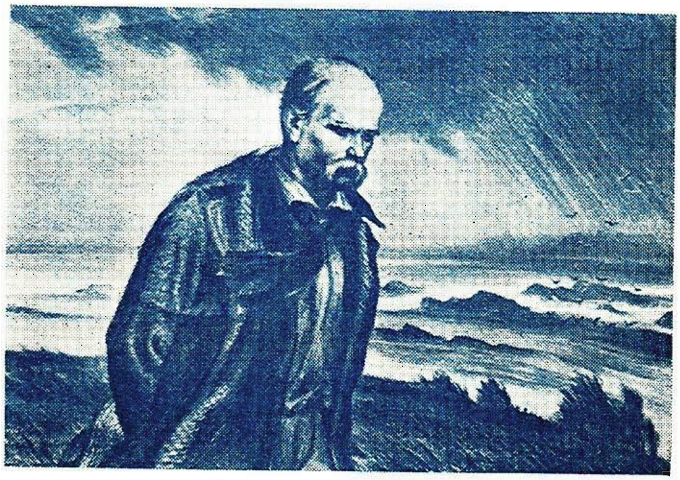
— Ідіть, ідіть до мене, ластів'ята! Із вами завжди радісно мені. За те, що ждали, буде добра плата: і казочка, і бублики смачні.

Гаряче сонце висить над садочком, між вітами цвірінькають пташки — навколо дядька дітвора віночком, а дядько їй розказує казки. Кругом так тихо, так сонливо стало... І повільніше вже пливуть слова. До дядька сон скрадається помалу, і хилиться додолу голова...

Та діти знають: він не спав до ранку, всю ніч ходив від хати до воріт, дививсь на зорі, на красу світанку, на цей чудовий, дивний Божий світ.

Заснув Тарас — той добрий, милий дядько, що так безмірно любить дітвору.

— Ш-ш-ш! Цитьте лиш!

„Думи мої, думи мої . . ."

Нашпинячки громадка біжить за сад продовжувати гру. Бо у дітей із дядьком є умова: як він засне, то всі вони без слова в леваду ген із саду утечуть, ще й бублики з собою заберуть.

Стоять собі дерева у садочку, та сміх затих, не гомонять слова... Під грушею у тіні, в холодочку Тарас Шевченко спочива.

Пояснення-словничок: **Перелаз** — stile, місце в огорожі (fence), де можна її переступити — перелізти; **ластів'я** — молода ластівка (little or young swallow); **бублик** — рід печива (thic ring-shaped roll); **ворота** — брама (gate); **навшпинячки, навшпиньки** — на кінчиках пальців (on tiptoe); **левада** — лука (meadow).

ПЕРШИЙ ОЛІВЕЦЬ

Дуже гарно прибрала весна Кирилівку в 1821 році. Свіжопобілені хати з мальованими рамами вікон потопали в білому цвіті вишень.

На великодньому тижні в селі новина: прийшов міняйло. Була людям у селах і на хуторах вигода — не треба було мандрувати до міста. Все можна було заміняти чи купити в нього: цукру, чаю, хустки, заполоч до вишивання, голки, навіть книжки. Міняйла вешталися скрізь і знали безліч усяких новин.

Міняйла, що появився тепер у Кирилівці, знали тут уже віддавна і любили, бо вмів цікаво розповідати про все, що чув і бачив. Тепер він зайшов по старому знайомству до Григорія Шевченка. Знав, що тут щиро його приймуть.

Ось сидить він уже в хаті. На столі порозкладав свій крам. Посходились сусіди, обмацують, вибирають, торгуються. Дівчата оглядають хустини і заполоч, жінки — посуд, а чоловіки — ножики, люльки. Діти також обступили стіл. У малого Тарасика очі аж горять. Він побачив якусь книжку з „кунштиками", тобто з образками. Міняйло помітив це та й питає Тарасика:

— Гарні образочки, га?

— Дуже гарні! — відповідає Тарасик.

А батько: — О, він любить рисувати!

— Так, — додає мати, — узимі всі стіни покреслив вуглем . . .

— Бо не маю ні паперу, ні олівця! — виправдується малий, а його очі вже дивляться туди, де в міняйла лежать папір і олівці.

„Ех, якби в мене були гроші, зараз купив би! — думає Тарасик. — Попрохати хіба в батька . . . Та ні, в батька теж нема грошей, а олівець і папір дорогі. Може пізніше складу собі кілька копійок та й куплю" . . .

А все таки годі відірвати очі від цих скарбів. Помітив це міняйло та й питає:

— Хотів би ти, козаче, мати олівець?

— Ще й як хотів би! — скрикнув Тарасик, аж усі засміялися.

Міняйло понишпорив у кишені та й добув відтіля кусник олівця.

— Ось тобі! Пиши й рисуй! Ти, бачу, цікавий хлопчик, з тебе будуть колись люди.

— Були б, може, якби ми не кріпаки. А перед кріпаками світ замкнений, — зідхнув Тарасиків батько. Та Тарасикові інше в голові, він аж сяє від радости.

— Стривай, хлопче! Щоб ти мамі стін вуглем не мазав, дам тобі й паперу.

Міняйло відрахував кілька листків паперу й подав Тарасикові. А малий уже не знає, як і дякувати доброму дядькові. Міняйло погладив хлопчика по голівці та й каже до його батька:

— А ви його таки вчіть! Він, правда, кріпацька дитина, але, буває, що й кріпаки виходять у люди.

— Вчити письма я його віддам, бо цікавий він, — відповів батько. — Та серце болить, коли подумаєш, що змарнується дитина на панщині.

— Якось Бог милосердний дасть, — потішив його міняйло.

Тарас забрав свій скарб, олівець і папір, і вибіг у садок. Оглядає олівець, оглядає папір, і здається йому, що він пан над панами. Знайшов дощечку й сів під калиною.

„Що нарисую тепер? — думає. — У книжці я бачив козака на коні. Нарисую козака!" Поклав дощечку на коліна і рисує козака, коня . . .

— Вдалося! — радіє серцем хлопчина. — Щоб то ще нарисувати? Стару грушу коло хати?

Нарисував грушу, а потім і хату, а коло хати кудлатого Лиска.

— Тарасе, Тарасику, а де ти? — почув ненчин голос.

Тарасик швидко склав папір і побіг у хату.

— Ходи, я передягну тебе та й підемо до церкви, — каже мати.

Тарас заховав свої скарби й за хвилину був готовий. Батько зачинив хату, і всі гуртом пішли до церкви. У церкві малий Тарас тільки й дивився на іконостас, на два його найбільші образи.

„Вдома нарисую таку саму Божу Матір, — думав. — Ех, якби то я вмів фарбами малювати!"

І зідхнув тихенько. Тільки вернулися додому — він знов до паперу й олівця. Сів за столом і рисує Божу Матір. Батько й мати непомітно приглядались до синової роботи.

„От, коли б він не був кріпак, вийшли б з нього люди . . . — думав батько, і сум розливався в його очах.

А все таки сповнилось бажання Тарасика і його батьків. Тарасик став славним малярем і великим поетом. Та цього вже не діждали ні батько, ні мати . . .

За „Світом Дитини", березень 1933 р.

Пояснення-словничок: Міняйло — мандрівний купець (peddler), що носив (а як мав коника й візок, то возив) різний крам, товари (goods, wares, merchandise) на продаж; **кунштик** — рисунок, малюнок (sketch, painting); **тямити** — розуміти (to know, to understand); **заполоч** — нитки вишивати (yarn, thread for embroidery); **вештатися** — ходити скрізь (to wander, to rove); **копійка** — дрібна монета (coin, penny); **нишпорити** — шукати (to search); **стривати** — чекати, ждати (to wait).

Володимир МАЦЬКІВ *Ілюстрація В. ЗАЛУЦЬКОГО*

ПРИГОДИ ЗАЙЧИКА КЛАПОВУХА

II

Весна швидко розвивалася. У кущах затьохкав соловейко. Над річкою відізвалися хори жаб. Лісові галявини вкрилися свіжою травою. На кущах і деревах з'явилися листочки.

Коли на світі все заснуло, зайчиха злегка торкнулася своїм ворушким носом носиків зайченят. Вони це зрозуміли і з довір'ям подивились в очі матері.

За хвилину зайчиха вийшла з куща. Зайченята пострибали за матір'ю. Незабаром усі вони заїдали смачну молоду травичку

Зайчиха раз-у-раз насторочувала вуха, наслухаючи, чи не грозить яка небезпека. Здавалося, все було гаразд. Аж враз на галузі сусіднього дуба блиснули дві іскорки. То були очі сови, що уважно слідкувала за рухами зайчиків. Зайчиха вдарила об землю задніми ногами і чимдуж кинулась утікати. Зайченята зробили те саме, але в ту ж мить сова стрілою злетіла з дуба, вп'яла гострі кігті в одно зайченя й понесла на дуба.

Зайчиха з жалю за своєю дитиною просиділа в лігві решту ночі і цілий наступний день. Не дозволила малим ані ворухнутися. Тільки присмерком вискочила на часок з лігва, щоб трохи підкріпитися, і знову вернулася додому.

***

Почало благословитись на світ. На сусідньому кущі заспівав соловейко.

„Діти вже підростають, — подумала зайчиха. — годі їх держати без руху в лігві! А сова, що живе в цій околиці, буде завжди за нами слідкувати, поки не вигубить усіх моїх дітей. Від неї важко заховатись. Нам треба конечно підшукати собі безпечніше місце!"

У сутіні побудила вона дітей і подалась з ними в дорогу. Малі зайчики стрибали слухняно за матір'ю. На зрубі вони спинились. Кілька років тому тут вирубано всі великі дерева, залишились тільки пеньки. На місці вирубаних дерев почали рости молоді. Їх було так багато, що в гущавині можна було знайти добру криївку.

„Тут сова не зможе підглядати моїх дітей", — подумала зайчиха. Коло старого дубового пенька, де ріс кущ ожини, розгостилися наші зайчики.

Покуштувавши зеленої травички, вони нерадо сиділи в криївці. Тут не було м'якого лігва. Коли мати вийшла, щоб краще оглянути околицю, зайчата вискочили з криївки, щоб безжурно побавитись, і раптом побачили якусь тінь, що майнула біля них. У ту саму хвилину велика птаха вдарилась з розгону об молоде пруття, що росло кругом. На щастя, не сталося нічого злого. Яструб-шуліка, що сподівався доброго сніданку, вернувся ні з чим. Мати зайчиха вибрала добре місце для своїх дітей.

***

Проминуло кілька гарних днів. Зайченята росли і вчились від матері розкривати таємниці лісового життя. Їжі було подостатком. Між кущами росла солодка мецунка, листочки якої смакували не гірше за молоду траву. Яка ж була їх радість, коли мати зайчиха знайшла на городі гайового смачну конюшину, найбільші присмаки зайців! Темними ночами вони частенько вибирались на смачну вечерю. Білий хвостик мами був добрим дороговказом для молодих зайчиків, що поспішали за нею.

Одного разу, хрупаючи конюшинку, вони побачили, як з нірки вибіг малий бронзового кольору звірок, ласичка. Він був заледве удвоє більший від миші, і тому зайчики не звернули на нього уваги. Хто б цікавився такою малечею!

Ласичка оглянулась сюди й туди і підбігла до одного із зайчат. Наглим стрибком скочила на зайчика і вп'яла свої гострі зуби у його вухо.

— Мамо, рятуй! — крикнуло зайчатко й ударило задніми ногами об землю.

Уся родина кинулася втікати. Ласичка сильно трималася вуха зайчати і смоктала з нього кров. Зайчик з усієї сили стрибнув у густі колючі кущі, і хижак пустив його вухо і щез між листям.

Усі вже були в безпечному місці. Мати облизала язиком ранку на вушку свого синка. Вушко боліло ще довгий час, головно тоді, коли зайчик підносив його догори.

По кількох днях біль припинився, але підняти вушко догори було доволі важко. І тому інші зайчики прозвали цього свого братіка Клаповухом.

Роман ЗАВАДОВИЧ

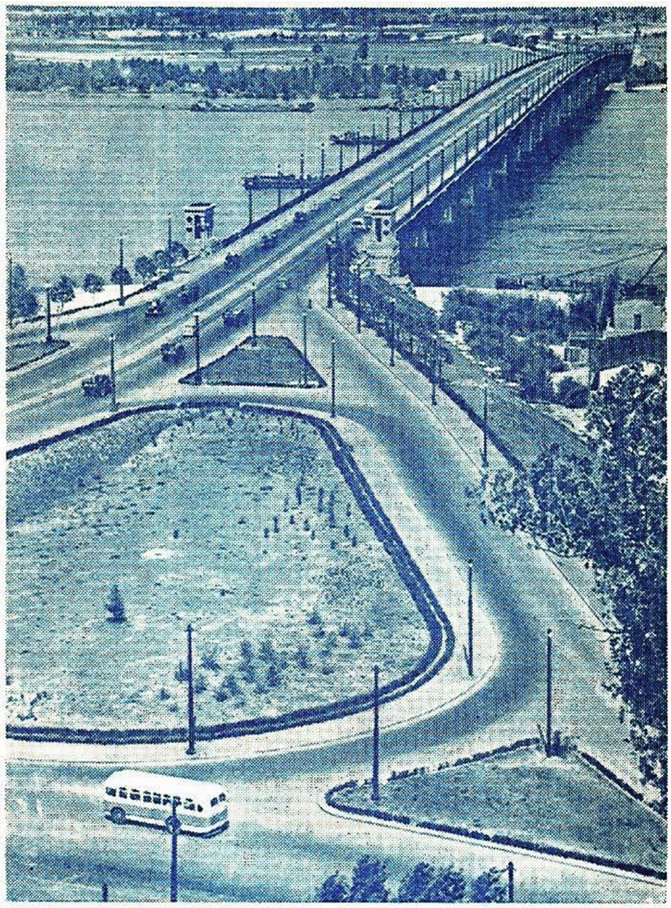
ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ!

Ринуть ріки України
У глибоке Чорне море
І несуть на хвилях судна —
Чорні й білі лебеді,
А мостами понад ними
Крізь степи, лани і гори
Поїзди повзуть залізні —
Змії довгі та худі.

По асфальтових дорогах,
По твердих шляхах камінних
Швидко-прудко мчаться авта —
Метушливий рій комах,
А над ними ген, у небі
Сірим шляхом журавлиним
Велетень-літак ширяє,
Мов могутній чорний птах.

По воді, по суходолі,
Попід землю, небесами —
Скрізь кудись мандрують люди,
Перевозять тягарі
Кораблями, поїздами,
Літаками і возами —
Гей, щасливої дороги
Всім, що долі й угорі!

Пояснення: **Ринути** — рвучко, бистро текти (swift rapid current); **судно** — човен, корабель (boat, ship); **ширяти** — кружляти в повітрі (to hover in the air); **долі** — внизу, на землі (below, on surface).

Автострада й міст через Дніпро

ШЛЯХИ УКРАЇНИ

Ви вже не раз розглядали мапу України і знаєте, що позначена вона довгими синіми, чорними й червоними лініями-стрічками. Ви знаєте, що сині стрічки — це ріки, чорні — биті дороги-шосе, а червоні — залізниці.

Ріки — це найдавніші й найлегші шляхи. Для плавби водою люди будували плоти, човни, згодом судна з вітрилами і пароплави.

Головний і найдавніший водний шлях України це Дніпро з притоками Прип'яттю і Десною. У давні віки плавали по Дніпрі купецькі човни і воєнні фльотилії ген з півночі аж до Чорного моря, а Чорним морем до Царгороду. Великою перешкодою в плавбі Дніпром були славні пороги , але тепер на Дніпрі побудовано греблі, внаслідок чого вода піднеслася і вкрила пороги. Тож по тій ріці плавають навіть морські кораблі — угору аж до Дніпропетровського.

Дніпром перевозять дерево, вугілля, руду, машини, сільськогосподарські продукти та пасажирів. Дніпром пливуть на туристичних кораблях з Києва вниз до Канева тисячі українців і чужинців, щоб на канівських горах вклонитися могилі найбільшого поета України — Тараса Шевченка та взяти з неї на пам'ятку грудку землі.

На Дніпрі є багато пристаней — найважливіші це київська, черкаська, кременчуцька, дніпропетровська, запорозька, херсонська.

Другий після Дніпра водний шлях це ріка Бог (або Південний Буг), по якій пливуть судна з Чорного моря до міста Вознесенська.

Велика ріка Дністер судноплавна від міста Галича, але вона ще не зовсім упорядкована, треба ще багато праці, щоб більші судна могли плавати вниз і вгору від Чорного моря до Галича.

Інші ріки України мають менше значення для водної комунікації і транспорту.

Дуже велике значення мають для України морські шляхи — Чорним і Озівським морями. Морський транспорт найдешевший і зв'язує Україну через Середземне море з найдальшими країнами світу.

Найбільший чорноморський порт України — Одеса. Звідси вивозять половину всіх морських вантажів України. З Одеси щороку випливають кораблі в Антарктику ловити китів.

Сусідні з Одесою порти — миколаївський у гирлі Богу та херсонський у гирлі Дніпра. На Озівському морі головний порт у місті Жданові (давніша назва

Маріюпіль). З цього порту вивозять вугілля Донбасу, а привозять до нього залізну руду з Керчі.

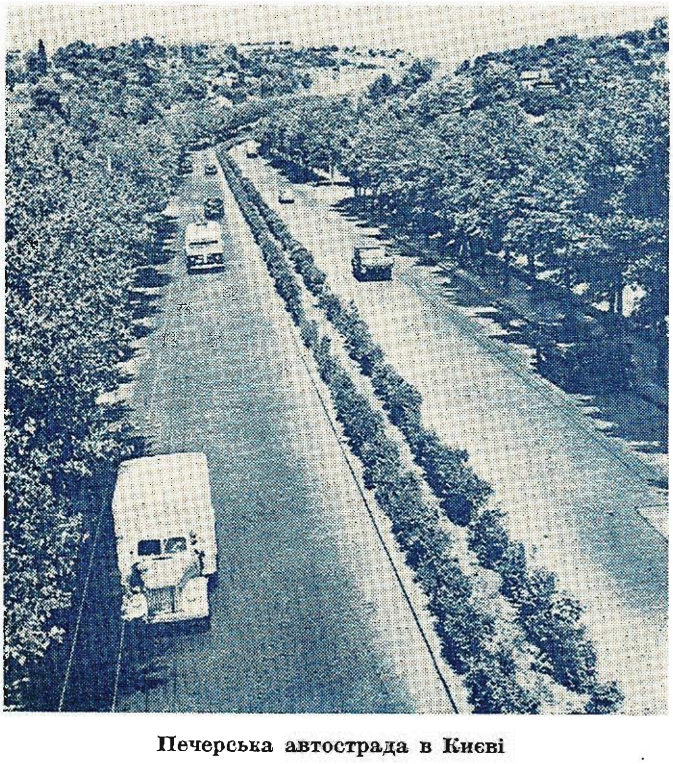
На Кримському півострові важливий воєнний порт Севастопіль; є ще тут два великі порти — Теодосія і Керч.

Поруч рік найдавніші на Україні шляхи це звичайні немощені або польові дороги, по яких їздили кіньми і волами. Такі дороги під час дощів розмокали, вкривалися болотом, а під час спеки курявою, отож згодом почали їх мостити камінням. Це биті шляхи, з ровами по боках для відпливу води. В новіших часах почали будувати асфальтові шляхи-автостради. В Україні биті шляхи і автостради розбудовані багато слабше, як у країнах Західньої Европи. Найважливіший автомобільний шлях іде з Києва через Житомир, Рівне, Ковель до Берестя над Бугом, а на схід з Києва через Полтаву до Харкова. З Хардова йде шлях на південь через Запоріжжя на Крим, а на північ — до Москви.

Перший залізничий шлях в Україні побудовано в роках 1863-1865 з Одеси до Балти. В Україні сітка залізничих шляхів розбудована найкраще на ввесь Совєтський Союз, але вона все ще дуже рідка, коли порівняти з західніми країнами. До того ж головні залізничі шляхи сполучають українські промислові центри з Московщиною і цими шляхами вивозять москалі до себе на північ українські багатства. Залізничий шлях веде з Москви через Харків до Севастополя в Криму, другий з Москви до Донбасу — осередку української промисловости, і з Москви через Київ до Одеси.

Важливий шлях з Кривого Рогу до Донбасу для перевозу вугілля і залізної руди, важливий теж шлях з Києва до Львова і далі на захід.

Більшість поїздів порушується на Україні паровозами, але на деяких шляхах їздять уже й електричні

Печерська автострада в Києві

Автобусова станція в Пирятині

поїзди. Найгустіша сітка залізниць у промислових районах країни.

В Україні є багато залізничих вузлів, тобто місць, де шляхи перехрещуються. У Львові збігаються дев'ять залізничих шляхів, у Харкові вісім, у Києві чотири; важливі вузли є в Донбасі, Дніпропетровському, Запоріжжі і в інших містах.

Після останньої війни розвинувся в Україні повітряний транспорт. Головні осередки летунського транспорту це Київ, Харків, Одеса і Львів.

Чим культурніша й багатша країна, тим густіші та краще влаштовані її шляхи, бо коли є багато добрих шляхів, то кращий господарський і культурний розвиток країни. А про свій розвиток дбає найкраще своя власна держава. Тепер Україна під московсько-большевицьким пануванням, і большевики дбають передусім про такі шляхи, якими можна вивозити в Московщину всяке добро з України і з усіх інших поневолених нею країн.

Б. Д.

Пояснення-словничок: Пліт — порон, дараба, збиті або пов'язані між собою дошки чи стовбури дерева для плавби по ріці (raft, ferry); судно — човен, корабель (boat); вітрило — полотно, напняте на щоглу човна чи корабля. Вітер дме у вітрило й порушує судно (sail cloth, sail); гребля — насип із землі або споруда із залізо-бетону, що загачують воду в ріці, ставі, озері (dam); поріг — підводна скеля на ріці, яка вистає частинно понад поверхнею води (reef, riffle); пристань, причал, порт — місце, до якого запливають кораблі на постій або з якого випливають на широкі води (pier, harbour, port); кит — велике морське створіння з роду ссавців (whale); гирло — місце, де ріка вливається в море (river mouth, estuary); битий шлях, шосе — шлях, мощений, викладений камінням, цементований або асфальтований (high-way); польова дорога — немощений шлях (country road); залізничий вузол — перехрестя, місце в якому сходяться кілька залізничих ліній (rail-road junction).

МОЯ СЕСТРА — КОЗИР-ДІВЧИНА!

(Ілюстрація Юрія Козака)

— Пам'ятай, ім'я твоє — Галактіон! — сказала моя сестра Софійка до снігового діда, що його ми зліпили на нашому подвір'ї. — Завтра зробимо тобі очі з вугілля, ніс із моркви, а бороду з старої щітки. А тепер ми мусимо йти на вечерю. Добраніч!

Лишили Галактіона самого і пішли додому.

Вранці зразу побігли ми до вікна, щоб поглянути на нашого сніговика. Але Галактіона на подвір'ї не було! Залишилася тільки купка снігу і старий капелюх, яким прикрасили ми вчора дідову голову.

— Що це з ним сталося? — спитав я Софійку, яка вважає себе за розумнішу від мене, бо ходить до шостої кляси.

— Пішов на прогулянку, — сказала Софійка і всміхнулася. Але зараз же додала лагідніше:

— Хтось його нам розвалив.

— Микола, — сказав я півголосом.

— Мабуть, він, — погодилася Софійка.

Микола — це наш сусід. Він завжди всякі капості вчиняє. І це напевно він розвалив Галактіона.

— Поговорю з ним у школі, — сказав я. — А якщо хочеш, то можу й побити його.

— Краще поговори, — порадила Софійка, яка не любила бійок.

Як увійшов я до кляси, Микола сидів уже на своїй лавці. Підступив я до нього і сказав твердо:

— Ти розбишака, ти знищив нашого снігового діда!

Микола надув губи:

— Свищу на вашого снігового діда, — сказав. — А якщо навіть і знищив, то що? — спитав задиркувато.

— То ти розбишака! — повторив я.

Микола зірвався, як опарений, набундючився, як когут, але якраз увійшла в клясу вчителька, і до бійки не дійшло. Тільки під час лекції дванадцять разів показали ми один одному язика.

Вдома за обідом повторив я Софійці розмову з Миколою.

— Хай йому Галактіон вийде на здоров'я, — сказала сестра. — А ми поставимо другого снігового діда. Назвемо його Пантелеймон.

І поставили. Але історія повторилася: вранці ми побачили замість Пантелеймона горбок снігу і капелюх. Тепер вже були певні, що це діло рук Миколи.

Огорнула нас злість. Що він собі думає! Софійка затиснула уста і пильно стала про щось думати. За хвилину всміхнулася й сказала:

— Пожди, хлопче! Відучу я тебе від таких збитків!

Я глянув на неї з зацікавленням.

— Що думаєш зробити? — спитав.

— Передусім зліпити нового снігового діда, — заявила.

І з цього моменту моя сестра окуталася таємницею, зробилася дуже важною. Навіть говорити зі мною не хотіла.

— Скажи, що ти придумала? — мучив я її питаннями.

— Увечері будеш знати.

— „Е, що там дівчина, та ще й моя сестра, може придумати!" — говорив я собі, та все ж цікавість не давала мені спокою. Нетерпляче ждав я вечора.

Після обіду став на нашому подвір'ї третій сніговий дід, Спиридон. Софійка дала йому в руки зброю — довгу мітлу і сказала:

— Придасться на Миколу!

Врешті надійшов вечір. Вертівся я коло Софійки, як нетля довкруги лямпи, але Софійка наче не бачила мене. Аж коли вже зовсім потемніло надворі, зволила відізватися:

— За десять хвилин, — сказала, — підійдеш до вікна. Будеш слідкувати за Спиридоном. Не пожалкуєш!

І миттю вийшла з кімнати. А я вліпив очі в годинник і став числити хвилини. Одна . . . друга . . . третя . . . Нарешті, десята!

Метнувся я до вікна. У темряві побачив діда Спиридона. Стояв наче вояк на сторожі, з мітлою поперед себе. Побіч нього білів горбок із снігу — останки Галактіона і Пантелеймона. А де ж Софійка? — подумав я.

Нараз . . . Так, це без сумніву Микола! Малий, скулений підкрадався до Спиридона. Задержався на крок перед сніговим дідом. О, підніс руку . . .

Знечев'я сталося щось неймовірне — чого ні я, ні тим більше Микола не сподівався: Спиридон, оцей зліплений нами сніговий дід, ожив і почав молотити мітлою Миколу куди попало. Хлопець з вереском у ноги, а сніговик за ним. І гатить по плечах мітлою!

— Дай йому! Дай йому! — кричав я на ввесь голос, аж поки не зникли обидва за хатою.

Минуло доволі часу, поки я спам'ятався. І саме тоді влетіла в кімнату Софійка — засапана і вся червона від хвилювання.

— Ну, дістав він добре за своє! — вигукнула вдоволено. — Не думала я, що такий він боягуз!

Уперше глянув я на свою сестру з повною пошаною. І від того часу ношу її книжки до школи. Хоч дівчина, але варта вона цього!

Тепер знаю, чому тато називають її козир-дівчина!

З чужого Б. Д.

Пояснення-словничок: Капость — шкідливий, болючий жарт або збиток, прикрість (unpleasent, malicious practical joke, prank, mischief); **нетля** — нічна комаха; приваблювана світлом лямпи, прилітає з темряви і кружляє навколо неї (moth); **метнутися** — побігти, кинутися кудись (to move quickly); **гатити** — раз-у раз вдаряти, бити по чомусь (to beat, to batter); **козир-дівчина** — смілива, відважна дівчина (brave, valiant girl).

А. КРИМСЬКИЙ

ДИВУВАЛАСЬ ЗИМА

Дивувала зима, дивувалася:
Де ж то сила її подівалася?
Ще не втишились вітри студенії,
А луги розцвітають зеленії!

Дивувала й земля, дивувалася,
Звідки сили такої набралася?
Вільно дихає грудьми розкритими,
І поля одягаються квітами.

Леонид ПОЛТАВА

ДЕ ПОДІВСЯ СНІГ

В темну нічку крадькома
Подалася геть зима.

Василько уранці встав —
І подвір'я не впізнав;

Зрозуміти він не міг,
Де, куди подівся сніг...

— Глянь, Васильку, он струмки
Подзюрчали до ріки,

У ріці тепер води —
До ріки тепер не йди!

Сніг розтав, та не пропав —
Він тепер водою став;

Як нап'ється вся земля —
Збіжжям вкриються поля!

Пояснення-словничок: Крадькома — непомітно, потайки (secretly, stealthily); **дзюрчати** — так говорять про звуки, що їх видає швидко плинуча вода в струмку або річці (to ripple).

П. КАПЕЛЬГОРОДСЬКИЙ

ТА ЦЕ Ж ВЕСНА

Та це ж весна,
Бо тане сніг, —
Дивись, струмок
З гори побіг.

Шумить вода,
Ламає все;
Весна іде, тепло несе.

Шумить, гуде
Веселий гай
І гомонить:
Вставай, вставай!

Розтане сніг,
Зима мине,
Земля кругом
Цвісти почне.

Дітей малих веселий рій
Посуне з хат на луг мерщій.
Радіє все, співає все:
Весна іде, тепло несе.

„КРИШТАЛЕВА ПЕЧЕРА"

Напевно вже багато з вас читали „Пригоди Тома Соєра", що їх написав американський письменник Марк Твейн. Цю книжку вже не раз перекладено українською мовою. В цій книжці школяр Том Соєр, попавши у велику печеру, ледве з неї вирвався.

Найбільша в світі підземна печера знаходиться в стейті Кентаки, в ЗДА. Зветься вона Мамутова печера. В Европі найбільша печера є в місцевості Постайна, в Юґославії. Підземні печери є також в Україні. Недалеко міста Борщева, в селі Нижнє Кривче, знаходиться найбільша в Україні „Кришталева печера", завдовжки майже на 20 кілометрів. Вона надзвичайно гарна, вкрита ґіпсовими кришталями. В тій печері є великі залі, з яких ведуть коридори в різні сторони. Там знайдено останки тварин, що тисячі років тому жили в Україні.

„Кришталеву печеру" відкрито в 1912 році. Перед тим бували випадки, коли необережні люди входили до неї без линви і не могли вийти назад. Тепер „Кришталеву печеру" упорядковують, і незабаром її зможуть оглядати туристи.

Менші печери є в Україні на Поділлі за рікою Збручем, на Волині і в Криму. Славна печера є в селі Страдче коло Яворова.

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ РІК

Українські ріки мають такі чотири особливості.

Перша — неоднакова висота берегів. Коли плисти Дніпром униз на південь, то праворуч берег високий, крутий, а лівий берег — низький. Високі праві береги мають теж Дін, Дінець і інші ріки, що пливуть на південь.

Друга особливість — це глибокі, вузькі й стрімкі розколини — долини рік. Вони творяться тому, що вода розмиває сильніше дно ріки, а слабше береги. Найстрімкіші і найглибші розколини-кеньйони мають Дністер і його лівобічні притоки, що пливуть з Поділля: Верещиця, Гнила Липа, Золота Липа, Стрипа, Серет, Збруч, Ушиця, Мурахва, Ягорлик та інші.

Третя особливість — пороги. Це скелі, що вистають понад рівень води на всю ширину ріки (скелі, що тільки частинно перегороджують дорогу ріці, звуться заборами). Пороги утворилися на тих наших ріках, які протікають через кристалічний масив скель і не вспіли їх розмити. Найбільші пороги були на Дніпрі — тепер вони залиті водою; пороги є на ріці Бог і Дністер (коло міста Ямполя). Менші пороги є також на деяких притоках цих рік.

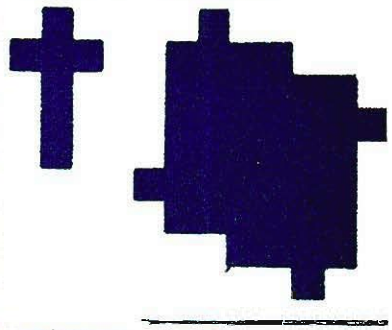
Четверта особливість — лимани. Лимани це затоплені долини рік у місці, де вони входять у приморську смугу. Найбільший з усіх Дніпро-Бозький лиман — з нього Дніпро і Бог несуть уже спільно свої води у Чорне море.

Лимани це особливість тільки українських чорноморських рік, ніде інде лиманів нема.

Пояснення: Поріг — a ridge of rocks at or near surface of water, reef; лиман — drowned mouth of a river, estuary.

КУТОК РОЗВАГ

ТЯЖКЕ ЗАВДАННЯ ЗОЛОТНИКА

Золотник дістав нерівний лист золотої бляхи (як на рисунку), щоб зробити з неї хрестики, всі однакові. Ані шматочка бляхи не смів він змарнувати. Золотник зробив шість хрестиків (таких, як на рисунку). Як він це зробив?

ВИПАДОК У МУЗЕЇ

В одному місті до історично-краєзнавчого музею прийшов рибалка.

— Я спіймав щуку, — сказав він директорові музею. — В носі цієї щуки було мідяне кільце з написом: „Цю рибу впущено в річку за три роки до смерти Тараса Шевченка". От я й приніс це кільце, бо для музею воно напевно матиме вартість. Зараз я вам його покажу, — сказав рибалка і засунув руку в кишеню.

Але директор музею спинив рибалку.

— Не турбуйтесь діставати кільце: для музею воно не цікаве. Той, хто вчепив щуці кільце з таким написом, зробив це для жарту. Цей напис не відповідає дійсності.

— Ви думаєте, що щука не може жити так довго? — спитав рибалка.

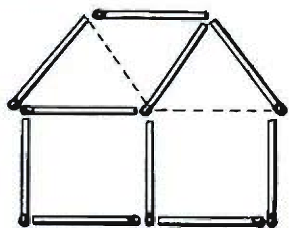
— Справа не в тому, відповів директор, — щуки деколи живуть понад сто років. А все таки це кільце з написом — підробка.

— Звідкіля ви це знаєте, коли навіть кільця не бачили? — спитав здивований рибалка.

Як думаєте, що відповів директор музею на це питання?

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ
В „КУТКУ РОЗВАГ" ЗА ЛЮТИЙ

БУДИНОК

Відповідь зрозуміла з малюнка. На „дахові" треба один сірничок опустити, а другий підняти.

НЕ ПОСПІШАЙТЕ З ВІДПОВІДДЮ!

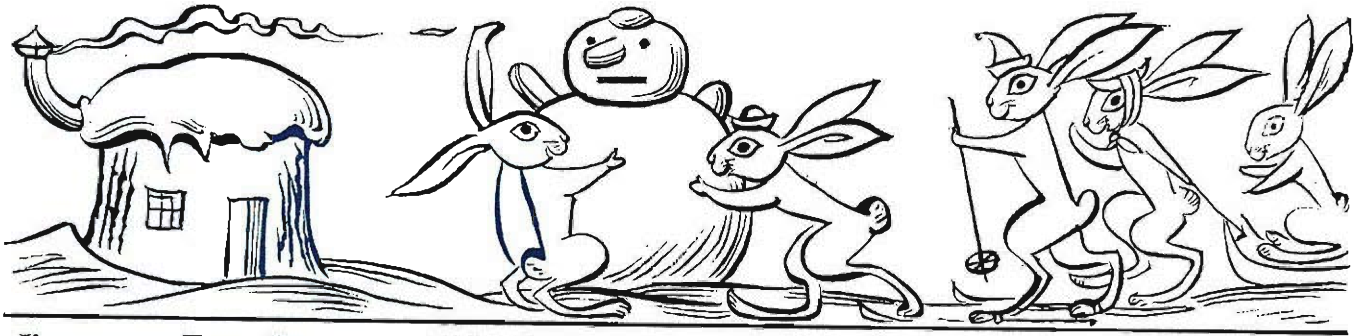
На рисунку видно: дванадцять маленьких трикутників; шість середніх, в кожному з них по чотири маленьких; два більших, а в них входять по дев'ять маленьких трикутників.

КЛИН

1) Дараба. 2) Барда. 3) Рада. 4) Дар. 5) Ад. 6) А.

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ *Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ*

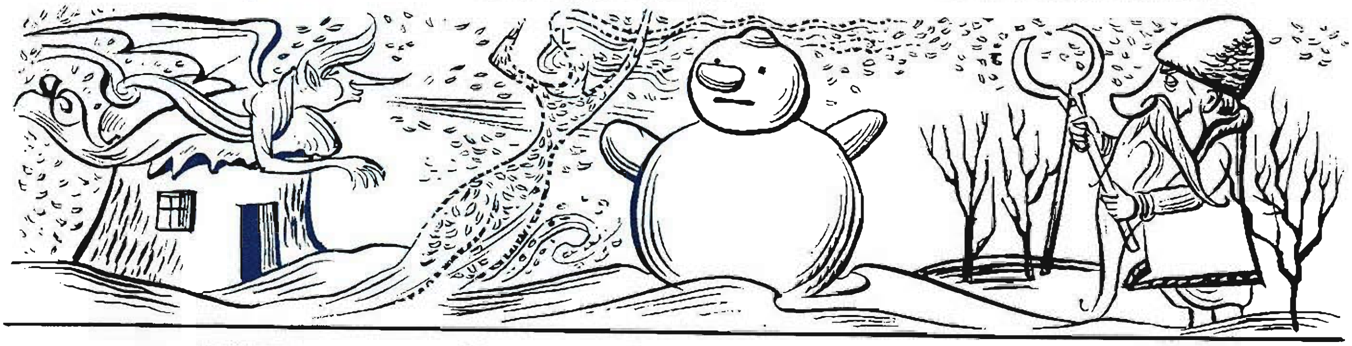
ГОЦА ДРАЛА

Коло хатки Гоци Драли
Вчора зайчики гуляли . . .

І зліпили, мов живу,
Грубу бабу снігову.

Та від баби на ввесь гай
Віє холодом — ай-ай!

Виє-дує лютий Вітер,
Аж ламає в лісі віти.

Морозенко між кущами
Тисне-тисне, мов кліщами.

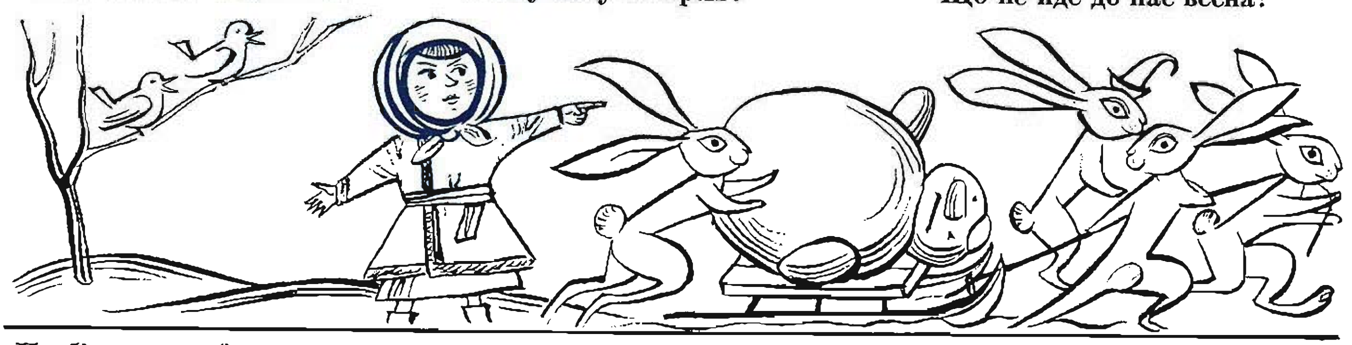
А Метелиця швидка
Витинає гопака.

Гоца Драла вийшла з хати,
Кличе зайчиків вухатих.

„Що зробили — відробіть:
З лісу бабу заберіть!

Винна баба, лиш вона,
Що не йде до нас весна!"

Позбігались зайченята
Хап за бабу й на санчата!

Вивезли її за гай:
„Тут, небого, пропадай!"

А в ліску пташки в ту мить
Заспівали: дзів-фіть-фіть!

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ
Illustrations: P. CHOLODNY

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК
ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE
BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ XXII: ЧАРІВНЕ ЗІЛЛЯ
CHAPTER XXII: THE WONDROUS HERBS

— У тебе на плечах пошматований жупан і шкура здерта до живого тіла! — сказав Богдан.

"The back of your caftan is torn and the skin is excoriated to the flesh!" — said Bohdan.

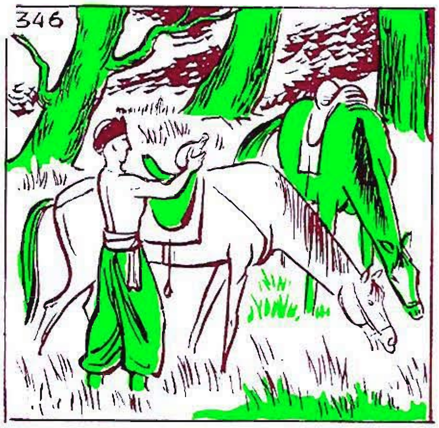
— Стривай, я видеру перев'язку з своєї сорочки!

"Wait, I'll make a dressing from my shirt!"

— Ой! — застогнав Данчик і впав непритомний зраненою спиною на траву.

"Oh!" — Danchyk groaned in pain and fell unconscious to the ground hitting the grass with his lacerated back.

Богдан кинувся по посудину з водою.

Bohdan hurried to get the water-cask.

Раптом Данчик очуняв, підвівся і закричав бадьоро: „Зовсім не болить!"

Suddenly Danchyk recovered his consciousness and called out cheerfully, "It doesn't hurt at all!"

— Диво! Диво! — промовив зчудований Богдан. — У тебе на спині вже немає ніякої рани!

"It's a miracle!" — Bohdan uttered in amazement. "There is no wound on your back any more!"

(Продовження буде)

(To be continued)